

Guia didàctica

3r i 4t d'educació secundària

www.cinemadretsinfants.cat

// Cicle de Cinema dels Drets dels Infants

BARCELONA TÉ CURA DELS INFANTS

2019 - 2020

LES VIDES DE GRACE

Destin Daniel Cretton

Ajuntament de
Barcelona

ÍNDEX

PÀG.

<u>3</u>	1. CICLE DE CINEMA DELS DRETS DELS INFANTS
<u>3</u>	1.1. Propòsit i enfocament
<u>4</u>	1.2. Competències bàsiques i relacions curriculars
<u>6</u>	1.3. Drets a treballar
<u>6</u>	1.4. Marc legal relacionat
<u>9</u>	2. LA PEL·LÍCULA
<u>9</u>	2.1. Fitxa tècnica breu
<u>9</u>	2.2. Sinopsi de l'argument
<u>10</u>	2.3. Conflictes i personatges en relació als valors a treballar
<u>12</u>	2.4. Qüestions a observar per a una millor comprensió
<u>14</u>	2.5. Informacions d'interès sobre la pel·lícula
<u>16</u>	3. PROPOSTA PEDAGÒGICA
<u>16</u>	3.1. Plantejament general
<u>16</u>	3.2. Per anar al cinema
<u>18</u>	3.3. Del cinema a l'aula
<u>21</u>	3.4. De l'aula al món
<u>21</u>	3.5. Recull de creacions escolars
<u>21</u>	3.6. Qüestionari d'avaluació per al professorat
<u>22</u>	4. MATERIAL COMPLEMENTARI
<u>22</u>	4.1. Enllaços d'interès
<u>22</u>	4.2. Bibliografia i filmografia

1. CICLE DE CINEMA DELS DRETS DELS INFANTS

1.1. Propòsit i enfocament

Les normatives legals contempnen els drets de protecció, acolliment i reparació de la infància. Si un nen o una nena pateix algun maltractament, és objecte d'abusos o es troba en una situació de desemparament, les institucions han d'actuar amb celeritat i determinació, sempre en benefici de l'infant. També l'acció reparadora és fonamental per ajudar-lo a superar qualsevol situació abusiva i/o indigna. És prioritari garantir que tots els nens i totes les nenes puguin créixer i desenvolupar-se amb plenitud fins al moment de valdre's autònomament.

Sota el títol **Barcelona té cura dels infants**, aquest curs 2019-20 el Cicle de Cinema dels Drets dels Infants (CCDI) de l'Ajuntament de Barcelona proposa transmetre elements de confiança als nens i les nenes i afavorir que creixin envoltats de respecte i cures. És clau comunicar-los la certesa que sempre trobaran una persona adulta, un servei i/o una institució que els i les cuidarà i que vetllarà per les seves necessitats. Amb la mirada posada en aquesta importància de la cura, el compromís municipal és assegurar als infants tota la protecció i l'atenció necessàries per al seu benestar.

L'edició 2019-20 del CCDI ofereix recursos per abordar a l'aula els drets dels infants relacionats amb la cura i l'autorespecte. L'objectiu és posar en valor la necessitat que tenen de sentir-se sempre atesos i cuidats. Ho fem partint de la legislació actual: Declaració Universal dels Drets Humans, Convenció sobre els Drets de l'Infant, Llei dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència, i Carta de Ciutadania. Carta de drets i deures de Barcelona.

La pel·lícula per a 3r i 4t d'ESO és **Les vides de Grace**, una proposta esplèndida sobre com acompanyar a noies i nois que pateixen abusos i/o maltractaments. S'hi exposa també el suport que les institucions públiques els poden oferir. La Grace és supervisora en un centre d'acollida d'adolescents d'una ciutat nord-americana. Li encanta la seva feina i viu abocada a tenir cura dels i les residents. L'arribada d'una noia nova, que la Grace endevina que pateix violència sexual per part del pare, remou el seu passat.

El recorregut pedagògic va de l'aula al cinema, del cinema a l'aula i de l'aula a la vida quotidiana i a l'entorn dels nois i les noies. Per facilitar-lo, el [web](#) disposa dels materials didàctics, les creacions de l'alumnat, i la informació sobre les sessions familiars, d'adolescents, i per a entitats socioeducatives i de lleure educatiu.

El Cicle de Cinema dels Drets dels Infants (CCDI) és un programa educatiu engegat l'any 2000 que promou el Departament de Promoció de la Infància de l'Àrea de Drets Socials, Justícia Global, Feminismes i LGTBI de l'Ajuntament de Barcelona, en col·laboració amb l'Institut Municipal d'Educació de Barcelona.

L'edició 2019-20 del CCDI ofereix recursos per treballar a l'aula els **drets dels infants** relacionats amb la **cura i l'autorespecte**.

1.2. Competències bàsiques i relacions curriculars

1. Competència social i ciutadana

- Reconeixement dels drets individuals i col·lectius. Identificació i rebuig de les situacions de desigualtat, injustícia i discriminació que afecten persones i col·lectius en el món actual.
- Coneixement de la Declaració Universal dels Drets Humans i d'altres documents de caràcter fonamental i universal i presa de consciència de la seva necessitat i vigència.
- Distinció i relació entre els drets individuals i drets col·lectius i entre els drets i deures, tot reconeixent el seu caràcter universal.
- Reconeixement de la ciutadania en la seva dimensió individual i social. Conceptualització i anàlisi dels principis ètics que estan a la base dels drets, deures i llibertats de les persones i dels col·lectius. Distinció entre normes jurídiques i morals i entre drets cívics i polítics.
- Identificació, anàlisi i rebuig de situacions d'incompliment dels drets humans a nivell local i global. Coneixement de mecanismes per combatre l'incompliment i la violació dels drets humans. Reflexió crítica sobre les garanties i límits dels drets i les llibertats.
- Reflexió i debat sobre els dilemes morals aplicats a conductes de risc que afecten la salut o la integritat personal i la dels altres, especialment en relació amb la sexualitat.
- Valoració crítica dels prejudicis sexistes i les discriminacions de gènere, en la nostra societat i en d'altres.

2. Competència d'autonomia, iniciativa personal i emprenedoria

- Valoració de la dignitat, la llibertat i la responsabilitat en la presa de decisions, desenvolupant l'autonomia personal i l'autoestima.
- Valoració de la diversitat de les relacions afectives i sexuals des del respecte, la confiança, la igualtat i la capacitat de decisió, rebutjant els prejudicis i estereotips i les relacions basades en el domini de l'altre.
- Acceptació crítica de la identitat i els interessos personals, mostrant una actitud oberta a la transformació positiva.
- Identificació dels trets constitutius de la pròpia identitat, inclosa la identitat de gènere. Valoració dels interessos personals, del benestar propi i dels altres. Expressió i gestió de les pròpies emocions i autogestió de les pròpies conductes.
- Identificació i rebuig de comportaments i actituds discriminatòries (sexistes, misògines, homofòbiques, xenòfobes, de preponderància de la força física) en els diferents àmbits relacionals escolars i en les relacions personals i socials.

1. Competència social i ciutadana.
2. Competència d'autonomia, iniciativa personal i emprenedoria.
3. Competència d'aprendre a aprendre.
4. Competència digital.
5. Competència comunicativa lingüística i audiovisual.
6. Competència artística i cultural.

- Desenvolupament de la capacitat crítica i la iniciativa personal per assumir la responsabilitat que implica l'ús de la llibertat d'elecció en la presa de decisions morals, identificant els diferents tipus de raonament implicats i reconeixent les coherències i contradiccions entre els judicis i les accions.

- Identificació de l'existència d'una consciència ètica, capaç d'orientar l'acció de manera lliure i racional i en el context de les llibertats i drets humans. Aplicació d'aquests principis amb una actitud responsable, solidària i cooperativa.

3. Competència d'aprendre a aprendre

- Desplegament d'una capacitat d'anàlisi i raonament que contribueixi a aprendre a buscar, seleccionar i utilitzar la informació de manera sistemàtica i crítica; i, alhora, a desenvolupar la capacitat d'empatia per comprendre la diversitat existent en el món.

- Participació activa en el disseny d'alternatives a problemes quotidians, socials i polítics, a través del treball cooperatiu i amb una actitud dialogant.

- Identificació i rebuig de situacions d'incompliment dels drets humans i de la infància a nivell global, i anàlisi de la situació a l'entorn proper, per mitjà de l'observació i la interpretació crítica de la realitat.

4. Competència digital

- Desenvolupament de diverses habilitats tot usant distints suports, incloent-hi la utilització de les TIC com a element essencial.

- Obtenció d'un bon domini de tots els llenguatges bàsics i de les seves pautes de descodificació, transferència i aplicació.

5. Competència comunicativa lingüística i audiovisual

- Qüestionament i l'anàlisi crítica dels missatges audiovisuals de diferents mitjans de comunicació, per superar prejudicis i consolidar el pensament propi.

- Adquisició de coneixements i habilitats per saber comunicar oralment, per escrit i amb els llenguatges audiovisuals.

6. Competència artística i cultural

- Introducció del gust per la cultura cinematogràfica i la seva relació amb les arts.

- Anàlisi de films documentals o de ficció com a fonts històriques i llenguatges expressius que proporcionen diferents referents estètics i interpretacions de la realitat.

- Impuls de projectes artístics i creació col·lectiva de produccions visuals i audiovisuals de forma cooperativa i/o col·laborativa.

1. Aprendre a ser i actuar d'una manera cada vegada més autònoma.

2. Aprendre a pensar i a comunicar.

3. Aprendre a descobrir i tenir iniciativa.

4. Aprendre a conviure i habitar el món.

1.3. Drets a treballar

1. Dret dels infants a no sentir-se menystinguts, que no els siguin manllevats ni l'honor ni la dignitat ni la llibertat a una vida pròpia.
2. Dret dels infants a que les institucions públiques els ofereixin protecció davant de tot tipus de maltractament, de violències i/o d'abusos físics, psicològics i/o sexuals.
3. Dret dels infants víctimes de maltractaments a que els serveis públics tinguin cura de la seva recuperació física i psicològica, i els facilitin processos d'inclusió social adequats.

1.4. Marc legal relacionat

Declaració dels Drets de l'Infant

Principi 2. L'infant gaudirà d'una protecció especial i disposarà d'oportunitats i de serveis, dispensat tot això per la llei i altres mitjans, a fi que pugui desenvolupar-se físicament, mentalment, moralment, espiritualment i socialment d'una manera sana i normal, així com en condicions de llibertat i dignitat. En promulgar lleis amb aquesta finalitat, la consideració fonamental a què caldrà atènyer-se serà l'interès superior de l'infant.

Principi 5. L'infant impedit físicament o mentalment, o que pateixi d'algun impediment social, ha de rebre el tractament, l'educació i les atencions necessàries que reclama la seva particular situació.

Convenció sobre els Drets de l'Infant

Article 19. 1. Els estats membres han de prendre totes les mesures legislatives, administratives, socials i educatives apropiades per protegir l'infant contra totes les formes de violència física o mental, lesions, abusos, abandonament o tracte negligent, maltractament o explotació, inclosos els abusos sexuals, físics o mentals, mentre està sota la tutela dels seus pares, tutors legals o de qualsevol altra persona que en tingui la tutela.

Article 19. 2. Aquestes mesures protectores, si cal, han d'incloure procediments efectius per a l'establiment de programes socials, amb la finalitat de donar el suport necessari a l'infant i als que en tenen la tutela, i també per a d'altres maneres de prevenir, detectar, informar, derivar, investigar, tractar i seguir els casos de maltractaments descrits més amunt, a més de les actuacions judicials, si fossin necessàries.

1. Dret dels infants a no sentir-se menystinguts, que no els siguin manllevats ni l'honor ni la dignitat ni la llibertat a una vida pròpia.

2. Dret dels infants a que les institucions públiques els ofereixin protecció davant de tot tipus de maltractament, de violències i/o d'abusos físics, psicològics i/o sexuals.

3. Dret dels infants víctimes de maltractaments a que els serveis públics tinguin cura de la seva recuperació física i psicològica, i els facilitin processos d'inclusió social adequats.

Article 20. 1. Un infant privat temporalment o permanentment del seu entorn familiar o quan per al seu interès primordial no es pugui permetre que hi romangui, té dret a la protecció i l'ajuda especials de l'Estat.

Article 20. 2. Els estats membres, d'acord amb les legislacions nacionals, han d'assegurar una atenció alternativa a aquest infant.

Article 20. 3. Aquesta atenció pot comprendre, entre d'altres, l'acolliment familiar, la kafala de la llei islàmica, l'adopció o, si fos necessari, la col·locació en institucions apropiades per a l'atenció de l'infant. En considerar les solucions s'ha de prestar una especial atenció al fet que és desitjable que l'infant continuï la seva educació en el seu propi medi ètnic, religiós, cultural i lingüístic.

Article 39. Els estats membres han de prendre totes les mesures adequades per promoure la recuperació física i psicològica, i la reinserció social d'un infant víctima de qualsevol forma d'abandó, explotació, abús, tortura o (...) tractament o càstig cruel, inhumà o degradant; o conflictes armats. Aquesta recuperació i reinserció ha de tenir lloc en un ambient que protegeixi la salut, l'autoestima i la dignitat de l'infant.

Llei dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència

Article 8. Protecció contra els maltractaments

1. Qualsevol infant o adolescent ha d'ésser protegit de qualsevol forma de maltractament, que inclou el maltractament físic, el psicològic, la negligència, el tracte indigno, l'explotació laboral, l'explotació i l'abús sexuals, la corrupció, la manipulació, el mal ús de la seva imatge i qualsevol altra forma d'abús.

2. Els poders públics han de desenvolupar actuacions per a prevenir, tant en l'àmbit individual com en l'àmbit social, les formes més habituals de maltractament que es donin als diferents indrets i entorns sociodemogràfics de Catalunya, incidint sobre les situacions de risc, tal com són definides per aquesta llei.

Article 81. Protecció efectiva davant els maltractaments a infants i adolescents

Els poders públics han de prendre totes les mesures necessàries per a protegir els infants i els adolescents de qualsevol forma de maltractament i, especialment, de qualsevol forma de violència física, psíquica o sexual.

Article 134. Drets dels infants i els adolescents acollits en centres
Els infants o els adolescents, mentre són acollits en centres, tenen, respecte de les persones que els guarden, els mateixos drets i deures que els corresponen en la relació amb el tutor o tutora establerts per la legislació civil. Especialment, tenen els drets següents:

- a) El dret d'ésser respectats en llur intimitat personal i en llurs pertinences individuals en el context educatiu que regeix el centre.
- b) El dret d'ésser informats pels responsables del centre de llur situació legal i de participar en l'elaboració de llur projecte individual.
- c) El dret d'ésser escoltats en les decisions que els afecten, si tenen prou enteniment.
- d) El dret de participar d'una manera activa en l'elaboració de la programació d'activitats internes o externes del centre i en el desenvolupament d'aquestes activitats.
- e) El dret d'ésser escoltats en cas de queixa i ésser informats de tots els sistemes d'atenció i reclamació que tenen a l'abast.
- f) El dret de mantenir relacions amb llurs familiars i rebre'n les visites en el centre, segons el marc establert per la legislació vigent.

Carta de Ciutadania. Carta de drets i deures de Barcelona

DRETS. CAPÍTOL 3. Equitat i accions positives

Article 20. Equitat

3. Tothom té dret a disposar dels recursos necessaris per a l'atenció immediata i la prevenció de l'assetjament per raó de sexe i de la violència, amb accions específiques per a les dones i els i les menors víctimes de violència masclista.

Article 22. Infants i adolescents

Totes les persones menors d'edat tenen dret a tenir condicions d'existència que els permetin desplegar el seu desenvolupament integral.

En particular:

- a) Tenen dret a gaudir de la seva família en un marc de responsabilitat i protecció.
- b) Han de tenir garantits els recursos socials per al ple desenvolupament físic, mental, intel·lectual i ètic.
- d) Tenen dret l'honor, a la intimitat, a la privacitat, inclosa la protecció de les dades que fan referència a la seva salut, física i mental (...).
- f) Tenen dret a la prevenció i l'atenció davant de situacions de discriminació, risc o desemparament.

Article 25. Col·lectius en situació de vulnerabilitat

- 1. Les persones en situació de diversitat física, psíquica o sensorial, i aquelles amb malalties mentals i cròniques tenen dret a serveis públics que considerin la seva realitat en termes d'inclusió i adaptació, sense discriminació. Es promourà el dret a l'autonomia personal i a la inclusió laboral.
- 3. Totes les víctimes de violència, especialment de l'àmbit familiar, infants i gent gran, tenen dret a rebre atenció específica i programes de reparació.

Legislació autonòmica i local que regula els drets dels infants:

1. Catalunya

[Lei dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència](#) (íntegra).

2. Barcelona

[Carta de Ciutadania. Carta de drets i deures de Barcelona](#) (íntegra).

2. LA PEL·LÍCULA

2.1. Fitxa tècnica breu

Títol original: *Short Term 12*

Direcció: Destin Daniel Cretton

Guió: Destin Daniel Cretton

Intèrprets: Brie Larson, John Gallagher Jr., Kaitlyn Dever, Lakeith Stanfield, Kevin Balmore Hernández, Rami Malek, Alex Calloway, Stephanie Beatriz

País de producció: EUA

Any d'estrena: 2013

Durada: 96 minuts

Llargmetratge. Versió en català

2.2. Sinopsi de l'argument

La Grace és una noia al voltant dels 25 anys que fa de supervisora d'un centre d'acollida per a adolescents d'una ciutat nord-americana. Conviu amb en Mason, company de feina, un noi sensible i positiu que està fortament enamorat d'ella. Tots dos senten una gran passió per la seva professió i s'apliquen amb convicció a facilitar el restabliment i l'autonomia dels nois i les noies que viuen al centre.

L'arribada de la Jayden, una adolescent de caràcter tancat i rebel, obliga la Grace a dedicar-li una atenció especial. Amb la relació del dia a dia, s'adona que la jove pateix maltractament i violència sexual per part del pare. Aquesta vivència fa aflorar fets que durant anys la Grace havia mantingut en secret: ella també va patir abusos sexuals del padrastre quan era adolescent.

La tensió interna que subtilment manifesta la protagonista per aquest trauma no superat resultarà ser la causa de les pors i les indecisions davant la relació amb en Mason, de qui espera un fill que no està segura de voler tenir. El desenllaç de la situació de la Jayden ajudarà a la Grace a assumir el seu passat, a acceptar de ple la relació amb en Mason i a encarar el futur.

[Tràiler](#) (versió en castellà)

2. LA PEL·LÍCULA

2.3. Conflictes i personatges en relació als valors a treballar

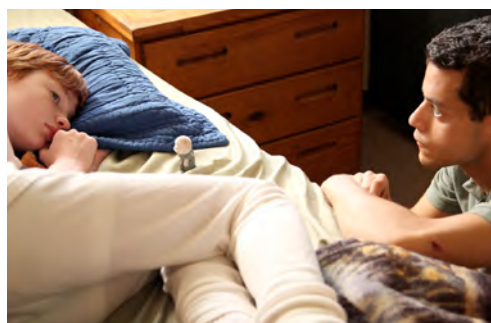
El conflicte principal del col·lectiu de personatges de **Les vides de Grace** és la vulnerabilitat i el desemparament familiar, que obliguen els nois i les noies a viure en un centre d'acollida, en lloc de fer-ho amb les seves respectives famílies. La pel·lícula no dóna detalls de les diferents circumstàncies, però a les reunions grupals es palpa la frustració que els i les adolescents senten pel fet de trobar-se allà, cadascun i cadascuna havent-se d'enfrontar a la seva situació i convivint amb qui no voldrien. Això és molt evident, per exemple, en el cas de la rivalitat persistent entre en Marcus i en Luis, o en el menyspreu que la Jayden mostra vers tota la resta des del mateix moment que arriba al centre.

Com fa evident la història que relata en Mason al principi i com reaccionarà posteriorment la Jayden, la majoria de residents vol fugir del centre d'acollida. Són actituds més de rebel·lia i d'autoafirmació adolescent que accions veritablement definitives. Les corregudes cap a l'exterior del noi més fràgil i solitari, en Sammy, al principi i final del film en són tot un símbol. En canvi, quan els arriba la majoria d'edat i els toca abandonar definitivament l'oasi on se'ls ha protegit, els agafa el pànic de tornar a l'infern del qual han sortit, o bé d'haver d'enfrontar-se a un món desconegut i hostil. L'intent de suïcidi d'en Marcus mostra de manera dramàtica aquest temor profund i sovint fins i tot inconscient.

En Marcus exemplifica les contradiccions que viuen els nois i les noies del centre. Des de la primera intervenció en la qual s'encara al nou assistent (Nate) perquè els defineix com a "joves desemparats", en Marcus mostra un orgull i una personalitat potents. Més endavant, el film fa palès que aquesta fortalesa és una disfressa que amaga el fort patiment d'un fill maltractat per la seva mare. La sensibilitat i la tendresa d'aquest personatge es manifesten en la cura que té del seu peixet o en l'empatia que mostra vers la Jayden quan aquesta entra en crisi. La seva pugna interior, el seu dolor i les seves pors troben una sortida en les cançons de rap que escriu i que, en una de les escenes més impactants de la pel·lícula, canta, tot exterioritzant l'odi profund que sent cap a la seva mare. En Marcus també expressa el seu dolor en el plor de quan, amb el cap rapat, pregunta si hi té marques de cops o de ferides, i, evidentment, en l'intent de suïcidi.

Un altre personatge clau de la pel·lícula és la Jayden, l'adolescent que pateix violència sexual per part del pare i amb la qual la protagonista (Grace) se sent fortament identificada. La Jayden amaga el seu dolor sota una cuirassa de sarcasme i d'indiferèn-

Un personatge clau de la pel·lícula és la Jayden, l'adolescent que pateix violència sexual per part del pare amb la qual la protagonista (Grace) se sent fortament identificada. La Jayden amaga el seu dolor sota una cuirassa de sarcasme i d'indiferència envers l'entorn.

2. LA PEL·LÍCULA

cia envers l'entorn. Ho exemplifica a la reunió de benvinguda al centre d'acollida, on comenta que el seu pare la recollirà aviat i per això no li val la pena establir relacions. L'aïllament (sempre va amb auriculars) i la seva intel·ligència altiva són igualment escuts d'autodefensa contra el patiment que sent.

Davant d'una repressió emocional tan contundent, aflora la pulsio creativa també d'aquest personatge. Tal com li passa a en Marcus amb el rap, la Jayden troba en el dibuix el broc pel qual fer brollar les obsessions ocultes. Dibuixa un escarabat mort, i penja a la paret il·lustracions anatòmiques de penis d'home. El conte que escriu sobre un tauró que es fa amic d'un pop femella a qui cada dia li menja un braç i amb el qual ella se sent obligada *per amistat* és l'expressió maquillada de la contradicció en què es troba atrapada. Malgrat els abusos (encara no denunciats), la Jayden espera que el seu pare la tregui de seguida d'allà. Donat que no ho fa, ella s'escapa del centre i se'n va a trobar-lo a casa. Només serà capaç de sortir d'aquest cercle de dependència tòxica quan es vegi emmirallada en la Grace.

La Grace, la protagonista de la pel·lícula, es veu igualment emmirallada en la història de la Jayden. Si fins aleshores s'ha mostrat com una jove plena de virtuts (empàtica, solidària, generosa, etc.), l'arribada de la Jayden al centre d'acollida i haver de fer front a l'embaràs inesperat que descobreix a l'inici del film remouen quelcom que mantenia amagat fins i tot per a si mateixa, amb la idea d'oblidar-ho i passar pàgina però sense haver pogut viure una reparació. Ella també va patir violència sexual per part del seu padrastre quan era adolescent. El trauma clos en el seu interior és tan contundent i bloquejador que la precipita fins al punt de condicionar la relació de parella amb en Mason.

La Grace sent una forta empatia vers la Jayden. Per això li confessa que ella també va ser abusada sexualment pel padrastre, una vivència que no havia explicat mai a ningú del seu entorn. Les dues noies es rescabalen de la ràbia destrossant el cotxe del pare de la Jayden. L'acció les allibera: a la petita, per poder denunciar els abusos que pateix i, a la gran, per recompondre els seus sentiments cap a en Mason i acceptar la maternitat.

L'ambient del centre d'acollida és admirable. Hi predomina un tracte humà, gens institucional, amb els i les adolescents. Tot l'equip de professionals és proper, afectuós, mostra una forta empatia vers els problemes dels i les joves residents, i els/les ajuda en tot allò que necessiten. Sense oblidar mai el rol de tutoria que juguen, troben la manera de mantenir la disciplina de forma amable i gens repressiva. Cal tenir en compte, a més, que tan sols són assistents i cuidadors/es, ni psicòlegs/es ni pedagogs/es.

L'ambient del centre d'acollida és admirable. Hi predomina un tracte humà, gens institucional, amb els i les adolescents. Tot l'equip de professionals és proper, afectuós, mostra una forta empatia vers els problemes dels i les joves residents, i els/les ajuda en tot allò que necessiten. Sense oblidar mai el rol de tutoria que juguen, troben la manera de mantenir la disciplina de forma amable i gens repressiva.

2. LA PEL·LÍCULA

Precisament aquesta responsabilitat limitada i la preponderància del tracte humà xoca, en un moment donat, amb l'ordre institucional. Quan la Grace adverteix del perill que la Jayden torni a casa seva amb el pare, el seu cap li respon: "No és la teva feina interpretar les llàgrimes dels infants". Tocada íntimament pel drama de la jove en haver sabut interpretar de seguida el conte del tauró i el pop femella, la Grace es rebel·la contra uns procediments que semblen protegir el pare maltractador enfront de la víctima.

La pel·lícula no planteja un conflicte simplista ni maniqueu entre l'actitud *humanista i més personal* de l'equip assistencial del centre d'acollida i la *fredor* del funcionament institucional. Al marge d'aquesta discussió puntual de la Grace amb el seu cap, la institució d'acollida queda força ennoblida. L'escena final de persecució d'en Sammy reforça la necessitat social que existeixin aquest tipus de centres. De manera un pèl irònica, el fet que aquest personatge porti la bandera dels EUA com a capa pot interpretar-se que la societat nord-americana necessita centres com *Short Term 12* per tenir cura dels desequilibris que pateix.

2.4. Qüestions a observar per a una millor comprensió

El títol original de la pel·lícula, *Short Term 12*, decididament molt poc comercial, podria traduir-se com a *Centre d'acollida transitòria* o *Centre d'acollida a curt termini*. No queda clar si el 12 fa referència a l'edat mínima d'entrada dels infants, o al termini màxim de 12 mesos d'estada. Probablement es tracta de la segona opció tot i que gairebé mai es compleix aquest termini. Al film l'equip comenta que alguns/es residents hi porten tres anys. Ara bé, tal com es veu en el cas d'en Marcus, els i les joves tenen una data de sortida definitiva: així que fan els 18 anys i passen a ser majors d'edat.

En qualsevol cas, el títol remet al sistema de protecció dels infants en situació de desemparament als EUA (*Child Protective Services*), format per agències governamentals diferents en cada un dels estats. Quan es presenta davant del grup de joves el primer dia que col·labora amb el centre, en Nate els defineix com a *underprivileged kids* (nois i noies *desafavorits, desemparats* o *necessitats*). És una etiqueta habitual en el llenguatge administratiu i professional, però que ofèn profundament a en Marcus. La reacció del noi resident ve donada pel to pejoratiu que sol anar associat a aquest terme, que amaga un menysteniment cap a aquests menors. El sistema nord-americà d'acollida d'infants (*Foster Care System*) els anomena també com a *neglected*, és a dir, com a *abandonats*, com a víctimes de negligència o d'irresponsabilitat per part dels progenitors. Els casos d'en Marcus i de la Jayden encaixen perfectament en aquestes definicions.

La pel·lícula no planteja un conflicte simplista ni maniqueu entre l'actitud humanista i més personal de l'equip assistencial del centre d'acollida i la fredor del funcionament institucional. Al marge de la discussió puntual de la Grace amb el seu cap, la institució d'acollida queda força ennoblida. L'escena final de persecució d'en Sammy reforça la necessitat social que existeixin aquest tipus de centres.

2. LA PEL·LÍCULA

Pel que fa a l'Estat espanyol, el 2015 es van aprovar dues lleis per actualitzar la [Llei Orgànica 1/1996, de 15 de gener, de Protecció Jurídica del Menor](#). Cal destacar-ne el sistema d'acollida i el procediment d'adopció d'infants, així com la creació del Registre de Delinqüents Sexuals. La nova llei es basa de manera més acurada en l'interès superior del/la menor, tal com determinen les normatives internacionals de drets humans i de drets dels infants. Estableix que s'han de considerar les preferències, les opinions i els sentiments de cada infant a l'hora de definir-ne el benestar psicològic i emocional, tenint en compte tant l'edat que té com el grau de maduresa. La llei estipula de manera precisa els criteris a avaluar abans d'ingressar un menor en un centre. També analitza amb més atenció les situacions de desemparament dels infants susceptibles d'adopció familiar.

A Catalunya, els drets dels infants estan protegits per la [Llei dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència](#) (Llei 14/2010), aprovada pel Parlament de Catalunya el 27 de maig de 2010. L'article 105 considera *desemparats*: "els infants o els adolescents que es troben en una situació de fet en què els manquen els elements bàsics per al desenvolupament integral de la personalitat, sempre que per a llur protecció efectiva calgui aplicar una mesura que impliqui la separació del nucli familiar".

En el mateix article es pot consultar també el llistat de situacions de desemparament, entre les quals destaquen les següents:

- a) L'abandonament.
- b) Els maltractaments físics o psíquics, els abusos sexuals, l'exploatació o altres situacions de la mateixa naturalesa efectuades per les persones a les quals correspon la guarda o que s'han portat a terme amb el coneixement i la tolerància d'aquestes persones.
- c) Els perjudicis greus al nadó causats per maltractament prenatal.
- d) L'exercici inadequat de les funcions de guarda que comporti un perill greu per a l'infant o l'adolescent.
- e) El trastorn o l'alteració psíquica o la drogodependència dels progenitors (...), que repercuteixi greument en el desenvolupament de l'infant o l'adolescent.
- f) El subministrament a l'infant o l'adolescent de drogues, estupefants o qualsevol altre substància psicotròpica o tòxica (...).
- g) La inducció a la mendicitat, la delinqüència o la prostitució per part de les persones encarregades de la guarda, o l'exercici de les dites activitats portat a terme amb llur consentiment o tolerància, i també qualsevol forma d'exploatació econòmica.
- h) La desatenció física, psíquica o emocional greu o cronificada.
- i) La violència masclista o l'existència de circumstàncies en l'entorn sociofamiliar de l'infant o adolescent, quan perjudiquin greument el seu desenvolupament.
- l) Qualsevol altra situació de desatenció o negligència que atempti contra la integritat física o psíquica de l'infant o l'adolescent (...).

A l'Estat espanyol, el 2015 es van aprovar dues lleis per actualitzar la Llei Orgànica 1/1996, de 15 de gener, de Protecció Jurídica del Menor. Cal destacar-ne el sistema d'acollida i el procediment d'adopció d'infants, així com la creació del Registre de Delinqüents Sexuals. La nova llei es basa de manera més acurada en l'interès superior del/la menor, tal com determinen les normatives internacionals de drets humans i de drets dels infants.

2. LA PEL·LÍCULA

2.5 Informacions d'interès sobre la pel·lícula

Les vides de Grace es basa en una doble experiència del director nord-americà Destin Daniel Cretton, nascut i educat a Hawaii. La primera, vital, emergeix de la seva etapa com a treballador social durant més de dos anys en un centre d'acollida d'adolescents similar al de la pel·lícula. Probablement part dels personatges d'en Mason i en Nate tenen bastant d'autobiogràfic.

La segona experiència és cinematogràfica, perquè la pel·lícula és l'ampliació del curtmetratge que Cretton va realitzar amb el mateix títol (*Short Term 12*) com a treball final dels seus estudis de cinema a la Universitat Estatal de San Diego (Califòrnia). La peça va ser premiada com a Millor Curtmetratge al Festival de Sundance 2009, i d'allà va sorgir-li l'oportunitat d'escriure un nou guió per a un llargmetratge.

El projecte va obtenir una beca de l'Acadèmia de Cinema de Hollywood i, per elaborar el guió, Cretton va visitar altres centres d'acollida similars a aquell on havia treballat anys abans. De tots ells, va recollir gran part de les històries i les situacions que surten a la pel·lícula. En aquesta nova versió, Cretton va convertir el protagonista masculí del curt, en una dona, la Grace.

Per preparar la interpretació, els dos protagonistes, Brie Larson (Grace) i John Gallagher Jr. (Mason) també van passar diverses setmanes acompanyant a treballadors socials de centres d'acollida, la qual cosa els va permetre aportar al film algunes de les experiències viscudes i sentides. En concret, Gallagher va entendre que l'humor era un recurs molt estès entre els i les assistents socials, que els permetia rebaixar la tensió i fer més lleugeres algunes vivències.

Les vides de Grace es basa en una doble experiència del director nord-americà Destin Daniel Cretton, nascut i educat a Hawaii. La primera, vital, emergeix de la seva etapa com a treballador social durant més de dos anys en un centre d'acollida d'adolescents similar al de la pel·lícula. Probablement part dels personatges d'en Mason i en Nate tenen bastant d'autobiogràfic.

Guia didàctica

3r i 4t d'educació secundària

LES VIDES DE GRACE

Destin Daniel Cretton

2. LA PEL·LÍCULA

El guió de la pel·lícula utilitza de manera brillant la narració d'històries. Tant l'escena inicial, on en Mason explica el seu primer dia de feina, com la final, en la qual relata la nova vida d'en Marcus (després de l'intent de suïcidi), són històries narrades en clau d'humor i fins i tot d'aventura. En contrast, tenim el rap rabiós d'en Marcus i el conte dramàtic que la Jayden explica indirectament a la Grace. És interessant aquesta utilització d'històries dins d'històries, un recurs literari incorporat amb molt encert en la narració audiovisual d'aquest film.

Cretton, d'origen molt humil, manifesta una sensibilitat i una preocupació especials per les històries reals d'infants en situacions difícils. L'any 2016 va començar a treballar en una sèrie televisiva sobre el mateix tema, aprofitant el seu coneixement dels centres d'acollida juvenils. També ha dirigit la pel·lícula *El castell de vidre*, basada en l'autobiografia d'una cronista nord-americana que explica la seva infantesa en el si d'una família bohèmia, contracultural i pobra dels anys 70 i 80.

La darrer film d'aquest director, a punt de ser estrenat, és un llegat contra la pena de mort, a través de la història d'un defensor dels drets humans que va treballar durant el segle XX en bé dels condemnats a la pena capital a l'estat d'Alabama.

Les vides de Grace està inclosa en diferents llistats de les millors pel·lícules independents de l'any 2013. Entre altres, ha recollit els reconeixements següents:

- Festival *South by Southwest* (SXSW) 2013: Millor Pel·lícula i Premi del Públic
- *Little Rock Film Festival* 2013: Millor Pel·lícula
- Festival Internacional de Cinema de Locarno 2013: Premi a la Millor Actriu per a Brie Larson, Premi del Jurat Jove i Premi del Jurat Ecumènic al director
- Festival de Valladolid 2013: Premi del Públic
- *Athens International Film Festival* 2013: Premi del Públic
- *Film Fest Gent* (Flandes) 2013: Premi del Públic
- *Los Angeles Film Festival* 2013: Premi del Públic
- Premis Gotham 2013: Premi a la Millor Actriu per a Brie Larson
- Associació de Crítics de Cinema d'Austin 2013: Premi a la Millor Actriu i Premi a l'Actriu Revelació per a Brie Larson
- Associació de Crítics de Cinema de Chicago 2013: Premi al Director Més Prometedor per a Destin Daniel Cretton
- Festival de Cinema i Drets Humans de Donostia 2014: Premi del Públic
- *Americana Film Festival* (Barcelona) 2014: Premi del Públic
- *Independent Spirit Awards* 2014: Millor Muntatge per a Nat Sanders

El guió de la pel·lícula utilitza de manera brillant la narració d'històries. Tant l'escena inicial, on en Mason explica el seu primer dia de feina, com la final, en la qual relata la nova vida d'en Marcus (després de l'intent de suïcidi), són històries narrades en clau d'humor i fins i tot d'aventura. En contrast, tenim el rap rabiós d'en Marcus i el conte dramàtic que la Jayden explica indirectament a la Grace.

3. PROPOSTA PEDAGÒGICA

3.1. Plantejament general

La seqüència didàctica que proposem al voltant de la pel·lícula **Les vides de Grace** es conforma de cinc moments educatius complementaris:

1. Activitat prèvia a l'aula (1 hora).
2. Anada al cinema per participar a la sessió de projecció.
3. Activitat de creació a l'aula (entre 1 hora i 6 hores, com a màxim).
4. Acció de compartir al [web](#) les creacions de cada grup classe.
5. Possibles interaccions de l'alumnat a casa, amb la comunitat educativa i l'entorn.

3.2. Per anar al cinema

Abans d'anar al cinema amb el vostre grup classe, us suggerim portar a terme una activitat a l'aula d'una hora de durada. Us proposem dos enfocaments per triar el que més us convingui o bé idear-ne un altre:

1. Pluja d'idees i creació d'un joc de rols

L'activitat s'inicia amb una pluja d'idees sobre les concepcions prèvies de l'alumnat al voltant d'alguns dels temes centrals de la pel·lícula **Les vides de Grace**:

1. Enumereu situacions de desemparament amb què es poden topar nois i noies de la vostra edat.
2. Quines necessitats de protecció, atenció i cura creieu que tenen per fer front a aquestes situacions de vulnerabilitat?
3. Quines polítiques de reparació penseu que han de dur a terme les institucions i els serveis públics de la ciutat?
4. En el cas de les violències sexuals, com s'hi pot fer front?

S'aconsella anar recollint a la pissarra tot el que surti. Per exemple, va bé que ho faci un/a alumne/a diferent cada cop que s'obri un tema. Cal apuntar almenys una aportació de cada alumne/a (10'). Un cop anotades totes les contribucions i encara amb el gran grup, convé fer una pausa per reagrupar-les per temes (5').

Tot seguit, arriba el moment d'organitzar el grup classe en cinc o sis equips el més equitatiu possible per tal de facilitar el treball conjunt.

1. Enumereu situacions de desemparament amb què es poden topar nois i noies de la vostra edat.

2. Quines necessitats de protecció, atenció i cura creieu que tenen per fer front a aquestes situacions de vulnerabilitat?

3. Quines polítiques de reparació penseu que han de dur a terme les institucions i els serveis públics de la ciutat?

4. En el cas de les violències sexuals, com s'hi pot fer front?

3. PROPOSTA PEDAGÒGICA

Cada subgrup tria un dels temes que hagi sortit de la pluja d'idees i se centrarà a desenvolupar-lo (10'). Quan cada equip té clar quina temàtica vol treballar, el professorat els proposa que ara s'inventin un personatge (un noi o una noia) que es trobi immers en el tema triat. Han de fer-ho comptant amb idees de tots i totes.

Per a cada protagonista del joc de rols, primer hauran de definir la seva situació i després establir a quin repte s'enfronta el personatge. D'aquesta manera, cada subgrup elaborarà el perfil del seu personatge, i entre tots i totes dissenyaran un joc de rols (20').

En acabar l'activitat convé fer una reflexió de tancament que es troba explicada en el [punt 3 d'aquest apartat](#).

2. Dinàmica de frases provocadores

Es tracta d'una dinàmica basada en l'acció i el moviment dels i les participants que serveix per motivar la reflexió sobre les qüestions plantejades. Cal disposar d'un espai lliure d'obstacles per facilitar la mobilitat, dues cartolines grans penjades als dos extrems de l'espai (una diu 100% d'acord i l'altra 100% en desacord), i les frases provocadores apuntades en cartolines per separat.

Com a frases provocadores al voltant de la pel·lícula **Les vides de Grace**, us proposem:

1. Els nois i les noies que viuen situacions de desemparament no acaben de sortir-se'n mai.
2. Els i les professionals dels centres d'acollida poden arribar a substituir el rol de la família.
3. Les institucions i els serveis públics de la ciutat fan una tasca de reparació prou adequada.
4. Les violències sexuals són una conseqüència més de la societat patriarcal.

També en podeu fer servir només tres o canviar-ne alguna.

Per començar la sessió, el professorat fa una presentació de la dinàmica i contextualitza la pel·lícula **Les vides de Grace** (5). Tothom està dret, el/la docent llegeix o mostra la primera frase provocadora, i l'alumnat se situa a l'espai seguint l'eix: estic 100% d'acord o estic 100% en desacord. És possible que hi hagi alumnes que estiguin parcialment d'acord, llavors s'hauran de situar pel mig, cadascú en funció del seu grau d'acord o desacord. Quan tothom ha trobat el seu lloc en base a la primera frase, comença el debat: qui s'hagi posicionat en contra ha d'intentar convèncer l'alumnat a favor i viceversa. També convé que prenguin la paraula els i les alumnes situats al mig (10').

L'objectiu tant d'una opció com de l'altra és situar el context de la pel·lícula i els drets a treballar, per preparar l'anada al cinema entre tots i totes.

1. Els nois i les noies que viuen situacions de desemparament no acaben de sortir-se'n mai.

2. Els i les professionals dels centres d'acollida poden arribar a substituir el rol de la família.

3. Les institucions i els serveis públics de la ciutat fan una tasca de reparació prou adequada.

4. Les violències sexuals són una conseqüència més de la societat patriarcal.

3. PROPOSTA PEDAGÒGICA

Amb cada frase, el professorat hauria d'apuntar tant la disposició general (nombre i percentatges aproximats de la situació de l'alumnat) com també les opinions que surten durant el debat. Abans de passar a la següent, es recomana fer un resum en un minut del debat generat.

És important dedicar uns 12' minuts a cada frase provocadora, des de l'enunciat fins a les conclusions passant per la disposició de l'alumnat en l'espai i el debat. Això vol dir una dedicació total de 48' per a totes quatre. Si no es disposa d'aquest temps, es poden triar tres de les frases.

3. En acabar l'activitat

Després de portar a terme l'activitat escollida convé fer una reflexió de tancament. Aquesta pot servir per estructurar el contingut de l'aportació que realitzarà cada grup classe a la sala de cinema. Per tant, cal seleccionar dos portaveus, preferiblement un noi i una noia (10'). Al final de la sessió, és recomanable que el professorat presenti la sinopsi i el [tràiler](#) del film **Les vides de Grace** (5').

L'objectiu tant d'una opció com de l'altra és situar el context de la pel·lícula i els drets a treballar, per preparar l'anada al cinema entre tots i totes. Així mateix, és una bona oportunitat per extreure els elements claus que, en veu de dos portaveus, cada grup classe aportarà a la posada en comú.

3.3. Del cinema a l'aula

Tinguem cura de nois i noies en situacions vulnerables!

Després d'anar a veure la pel·lícula, proposem portar a terme una activitat de creació a l'aula que es basa a subdividir el grup classe en quatre equips de treball. El punt de partida és que cada subgrup triï i tracti algun aspecte dels drets dels infants que han sortit reflectits a **Les vides de Grace**:

1. Dret dels infants a no sentir-se menystinguts, que no els siguin manllevats ni l'honor ni la dignitat ni la llibertat a una vida pròpia.
2. Dret dels infants a que les institucions públiques els ofereixin protecció davant de tot tipus de maltractament, de violències i/o d'abusos físics, psicològics i/o sexuals.
3. Dret dels infants víctimes de maltractaments a que els serveis públics tinguin cura de la seva recuperació física i psicològica, i els facilitin processos d'inclusió social adequats.

Us suggerim que cada equip acabi plasmant la defensa del tema

*Després de fer l'activitat escollida convé fer una reflexió de tancament. Aquesta pot servir per estructurar el contingut de l'aportació que farà cada grup classe a la sala de cinema. Al final de la sessió, el professorat pot presentar la sinopsi i el [tràiler](#) del film **Les vides de Grace**.*

3. PROPOSTA PEDAGÒGICA

en forma d'espot de campanya de sensibilització, que podria concretar-se en un cartell, una peça d'àudio o un vídeo.

En un primer moment, cada grup trasllada seqüències clau de la pel·lícula **Les vides de Grace** a qüestions que vulguin tractar en la seva creació final. Tot seguit, cada equip fa una immersió en el significat dels aspectes que abordarà sobre els drets dels infants relacionats amb la protecció i la cura: pensa i defineix un eslògan de campanya per defensar-los. Un cop acotat l'eslògan, ha d'escollir el format de la campanya: cartell, peça d'àudio o vídeo.

Per als cartells, es pot fer servir un full DIN-A3 o bé una cartolina. Després caldrà fotografiar-los o bé escanejar-los abans de compartir-los al [web](#). Els cartells es poden treballar amb la tècnica plàstica que es consideri més adient. En el cas de les peces d'àudio o els vídeos, es recomana fer servir un dispositiu mòbil accessible (telèfon, tauleta, càmera, etc.). La gravació anirà bé plantejar-la en fals directe (tot seguit) o bé gravant fent servir la pausa.

Per publicar-les al [web](#), es pot triar entre enviar per separat les campanyes de sensibilització dels equips de cada grup classe o bé ajuntar-les totes en una sola presentació en format digital.

És possible desenvolupar aquesta activitat en una sola sessió d'una hora de classe si prèviament s'organitzen els equips, es tria quina temàtica tracta cadascun i s'orienten els temes amb les qüestions sorgides en el visionat del film i la posada en comú. A la primera part de la sessió, els quatre subgrups dissenyen les campanyes de sensibilització i durant l'altra realitzen cada una de les creacions, bé sigui en forma de cartell, peça d'àudio o vídeo.

Recomanem que l'activitat de creació a l'aula adopti un tractament transversal al currículum i es desplegui en diverses sessions. La durada ideal és entre un mínim de tres i un màxim de sis hores lectives. Així es dona pes als drets a treballar i l'anàlisi del film, la reflexió individual i col·lectiva, l'elaboració i posada en comú de les creacions en grup, i la recollida d'idees al llarg del procés.

QUADRE RESUM: DEL CINEMA A L'AULA*

DURADA	PROCEDIMENTS	CONTINGUTS
1 hora	Creació dels subgrups i distribució de tasques. Explicació de l'activitat de creació d'una campanya de sensibilització.	Cada grup tria el tema que vol explorar i relaciona les escenes de la pel·lícula amb les situacions o qüestions a tractar.
1 hora	Treball per equips. Reflexió per crear un punt de vista sobre el tema escollit. Tria del format de la campanya.	Pluja d'idees i elaboració de l'eslògan. Pros i contres de cada possible format: cartell, peça d'àudio o vídeo.
1 a 2 hores	Treball per equips per concebre l'eslògan i definir el format final de l'espot de campanya (cartell, peça d'àudio o vídeo).	Definició i disseny de l'eslògan definitiu i també de la producció final de la campanya de sensibilització.
1 a 2 hores	Treball per equips per elaborar l'espot de la campanya de sensibilització dissenyada. Presentació de cada creació al grup classe.	Realització del cartell, la peça d'àudio o el vídeo que plasma la campanya. Preparació de cada presentació.

*Aquesta activitat es pot fer en una sola sessió, però es proposa un desplegament més minuciós per aprofundir en els drets a treballar a l'aula.

3.4. De l'aula al món

Un cop realitzada l'activitat de creació a l'aula i enviats els resultats per publicar-los al [web del Cicle de Cinema dels Drets dels Infants](#), us suggerim alguna petita acció per portar a terme en col·laboració amb les famílies del vostre alumnat. L'objectiu és connectar els aprenentatges i l'experiència viscuda amb la vida quotidiana i la immersió en l'entorn.

1. Cercar i després portar a classe fotografies o il·lustracions de situacions de protecció, atenció i cura per aconseguir el benestar de tots els infants i/o adolescents de la ciutat de Barcelona.
2. Aportar un parell d'idees comentades a casa sobre aspectes clau a l'hora de tenir cura de nois i noies de la vostra edat.
3. Compartir a l'aula llibres de la biblioteca de casa amb relats vinculats a la temàtica **Barcelona té cura dels infants**.

Si és possible, us aconsellem que visiteu amb l'alumnat l'apartat [Creacions escolars del web](#) i proposeu a les famílies entrar-hi.

3.5. Recull de creacions escolars

Un cop finalitzada l'activitat creativa a l'aula, cada grup classe ens farà arribar les creacions dels seus subgrups de treball per email, Dropbox, WeTransfer o similar. Així anirem organitzant els resultats aportats per part de cada escola i els compartirem al [web del Cicle de Cinema dels Drets dels Infants](#).

Des de l'apartat [Creacions escolars](#), podreu accedir tant als vostres treballs de creació com als de la resta d'escoles participants, que estaran organitzats per nivells educatius.

Per a qualsevol dubte, podeu contactar-nos a teleduca@teleduca.org o bé al telèfon 93 450 98 26.

3.6. Qüestionari d'avaluació per al professorat

Quan ja hàgiu portat a terme amb l'alumnat totes les passes de la seqüència didàctica plantejada, us enviarem per correu electrònic un qüestionari d'avaluació que podreu omplir directament en línia. Per a qualsevol dubte, podeu contactar-nos a teleduca@teleduca.org o bé al telèfon 93 450 98 26.

Us agraïm la vostra col·laboració en acompanyar el treball reflexiu i creatiu dels drets dels infants als centres escolars i esperem les vostres aportacions per anar millorant any rere any.

L'objectiu és connectar els aprenentatges i l'experiència viscuda amb la vida quotidiana i la immersió en l'entorn.

1. Cercar i després portar a classe fotografies o il·lustracions de situacions de protecció, atenció i cura per aconseguir el benestar de tots els infants i/o adolescents de la ciutat de Barcelona.

2. Aportar un parell d'idees comentades a casa sobre aspectes clau a l'hora de tenir cura de nois i noies de la vostra edat.

3. Compartir a l'aula llibres de la biblioteca de casa amb relats vinculats a la temàtica **Barcelona té cura dels infants**.

4. MATERIAL COMPLEMENTARI

4.1. Enllaços d'interès

- [Web del Cicle de Cinema dels Drets dels Infants](#)
- [Web d'Infància de l'Ajuntament de Barcelona](#)

Textos legislatius al web de l'Àrea de Drets Socials, Justícia Global, Feminismes i LGTBI de l'Ajuntament de Barcelona (lectura fàcil):

- [Declaració Universal dels Drets Humans](#)
- [Convenció sobre els Drets de l'Infant](#)
- [Carta de Ciutadania. Carta de drets i deures de Barcelona](#)

Altres:

- [Llei Orgànica 8/2015, de 22 de juliol, de modificació del sistema de protecció a la infància i a l'adolescència](#)
- [Llei dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència](#)
- [Ciutat Cuidadora](#)
- [BCN Antimasclista](#)
- [Web oficial del film *Short Term 12* \(en anglès\)](#)
- [Fragment amb el rap *Life's Like* d'en Marcus \(en anglès\)](#)
- [Fragment amb el conte *El pop i el tauró de la Jayden* \(en anglès\)](#)
- [Tràiler del curtmetratge *Short Term 12* \(en anglès\)](#)

4.2. Bibliografia i filmografia

Bibliografia

- Bojunga, L. (2009). *Sabates de taló*. Barcelona: Cruïlla
- Carranza, M. (2011). *Paraules emmetzinades*. Barcelona: Edebé
- Chávez Castañeda, R. (2000). *La valla*. Barcelona: Everest
- Gómez Cerdá, A. (2010). *Anoche hablé con la luna*. Saragossa: Edelvives
- Hanika, B.T. (2011). *Les llàgrimes de la caputxeta*. Barcelona: Takatuka
- Hassenmüller, H. (1997). *Buenas noches, muñequita*. Santa Marta de Tormes: Lóguez Ediciones
- Nunes, L.B. (2008). *El abrazo*. Boadilla del Monte: Editorial SM
- Oates, J.C. (2006). *Sexy*. Boadilla del Monte: Editorial SM
- Sierra i Fabra, J. (2009). *La resta és silenci*. Barcelona: Abacus

Filmografia

- *¿A quién ama Gilbert Grape?*. Lasse Hallström (dir.). EUA, 1993
- *En buenas manos*. Jeanne Herry (dir.). França, 2018
- *Me llaman Radio*. Michael Tollin (dir.). EUA, 2003

Cicle de Cinema dels Drets dels Infants:
<http://www.cinemadretsinfants.cat>